

ועדת המשמעת מזהירה!
 נבחן שימצאו ברשותו חומרי
 עזר אסורים או יתפס בהעתקה
 יענש בחומרה עד כדי הרחקתו
 מהאוניברסיטה.

בס"ד

אוניברסיטת בר-אילן
 מבחן בקורס אלגברה מופשטת 1 (סמסטר קיץ)
 מס': 8821105
 מרצה: פרופ' מיכאל מגרל
 תאריך: 10.9.07 מועד א'
 חומר עזר: רק מחשבון
 משך המבחן: שעתיים ותצי

השאלות:

5 מתוך 6

1. א. הסבר מדוע $(Map(N, N), \circ)$ מונויד. מצא בו אלמנט הפיך משמאל שלא הפיך מימין.
 ב. תן דוגמה של אגודה סופית שהיא לא חבורה.
 ג. הוכח שאם $(X, \cdot)$ אגודה סופית עם אפשרות לצמצום (מימין ומשמאל) אז היא חבורה.
 ד. תן דוגמה של 2 אגודות לא איזומורפיות עם 3 איברים.

2. (חבורת Heisenberg)
 מעל קבוצה $H := \mathbb{R} \times \mathbb{R} \times \mathbb{R}$ נגדיר פעולה
 $(x_1, x_2, x_3) \cdot (y_1, y_2, y_3) := (x_1 + y_1 + x_3 y_2, x_2 + y_2, x_3 + y_3)$
 א. הוכח ש $(H, \cdot)$ חבורה לא קומוטטיבית.
 ב. הוכח שהיא איזומורפית לחבורת מטריצות הבאה (לגבי הכפל):

$$\left\{ \begin{pmatrix} 1 & a & c \\ 0 & 1 & b \\ 0 & 0 & 1 \end{pmatrix} \mid a, b, c \in \mathbb{R} \right\}$$

- ג. מצא תת חבורה לא נורמלית.
 ד. מצא לפחות 3 תת חבורות נורמליות.

3. א. הוכח או הפרך: $70!+1$ מתחלק ב 71. $116!+1$ מתחלק ב 117.
 ב. בעזרת משפט Euler חשב 2 ספרות אחרונות של 2007^{2007} .
 ג. הוכח או הפרך: $U_8 \cong U_{10}$.

- ד. כמה אוטומורפיזמים יש לחבורה $\langle \text{cis} \frac{\pi}{\sqrt{5}} \rangle$?

4. עבור $H \leq G$ נגדיר: $N(H) := \{g \in G : gH = Hg\}$

("נורמליזטור" של H ב- G).

הוכח:

א. $N(H) = G \Leftrightarrow H \triangleleft G$ ו- $N(H) \leq G$.

ב. $H \triangleleft N(H)$ ואם $H \triangleleft K \leq G$ אזי $K \leq N(H)$.

ג. $|\{gHg^{-1} : g \in G\}| = [G : N(H)]$.

ד. אם $K \leq H \triangleleft G$ ו- H ציקלית סופית אז $K \triangleleft G$.

4. א. הוכח משפט Caeley. האם כל תת חבורה סופית איזומורפית עם תת חבורה

של חבורת מטריצות $GL_n(R)$?

ב. הוכח או הפוך: $C^*/T \cong R$, $R/9Z \cong T$ (כאשר $T := \{z \in C \mid \|z\|=1\}$).

ג. מצא תמונות אפימורפיות (עד כדי איזומורפיזם) של חבורת Euler U_{10}

ושל Z_{21} .

ד. מצא לפחות 4 חבורות שונות (עד כדי איזו') עם 8 אלמנטים.

6. א. הוכח משפט Sylow 1.

ב. הוכח שהצמדה $g \circ A \mapsto gAg^{-1}$ מגדירה פעולה של G

מעל קבוצה של תת חבורות $Sub(G)$.

ג. מהיא קבוצת F של נקודות שבת?

ד. בעזרת משפט Burnside מצא מספר ריבועים שונים (עד כדי D_4) אשר

מתקבלים מריבוע נתון אם מותר לצבוע קודקודים ב 3 צבעים קבועים.

בהצלחה ושנה טובה !